

Indledning

Næstved Kommune præsenterer i denne årsberetning kommunens regnskab for 2020.

Det er ambitionen, at årsberetningen skal være informativ, overskuelig og tilgængelig, så læseren kan få et overblik over kommunens regnskab – både samlet og fordelt på de enkelte udvalgsområder.

Det indledende kapitel "Økonomiske resultater" tegner det overordnede billede af kommunens økonomi.

Herefter følger et kapitel for hvert udvalg med en kort beskrivelse af udvalgets overordnede opgaver samt beskrivelse af nogle af årets opgaver, begivenheder, milepæle, nye aktiviteter eller lignende. Derudover er der for hvert udvalgsområde en præsentation af udvalgte nøgletal samt nogle helt overordnede økonomiske oplysninger om de enkelte områder.

De afsluttende kapitler indeholder årsberetningens regnskabsdel, der beskriver kommunens regnskabspraksis samt regnskabstabeller med tilhørende noter og oversigter.

Der er desuden udarbejdet en bilagssamling til Årsberetning 2020. Den indeholder en mere detaljeret gennemgang af økonomien for alle politikområder og kan findes på naestved.dk.

Økonomiske resultater

Kommunens økonomi er fornuftig dog med udfordringer på nogle områder

Kommunens økonomiske situation er fortsat fornuftig; med der er dog stadig behov for at holde skarp fokus på økonomien hele vejen rundt og særligt på de specialiserede områder, hvor der ses en markant vækst.

Kommunen har et udgiftsbehov, der ligger lidt over landsgennemsnittet og et indtægtsgrundlag, der ligger noget under landsgennemsnittet. Udgiftsbehovet har været let stigende de senere år. Det betyder, at sammensætningen af borgere i vores kommune gør, at vi samlet set tjener mindre og dermed betaler mindre i skat end landsgennemsnittet samtidig med, at vi som borgere samlet set har behov for kommunale ydelser lidt over landsgennemsnittet. Det giver et økonomisk og styringsmæssigt pres.

Derfor er der behov for en fokuseret økonomisk styring. Byrådet vedtog i marts 2018 en økonomisk politik bestående af seks grundpiller:

- Overskud på den strukturelle drift på minimum 190 millioner kroner årligt
- Nedbringelse af den langfristede gæld med minimum 150 millioner kroner i denne byrådsperiode (2018-2021)
- Gennemsnitslikviditeten skal være på minimum 350 millioner kroner ved udgangen af denne byrådsperiode
- Anlægsniveauet skal være på minimum 130 millioner kroner om året
- Der skal fortsat arbejdes med optimering af kommunens driftsområder
- Der gives ikke ufinansierede tillægsbevillinger og udvalgene skal overholde budgetrammerne og fremlægge forslag til kompenserende besparelser ved budgetudfordringer på områderne
- Der arbejdes for at få et højere udskrivningsgrundlag og dermed flere skatteindtægter. Det skal blandt andet ske gennem salg af byggegrunde og flere tilflyttere.

Det er denne økonomiske politik, der har været og er grundlaget for økonomistyringen i kommunen. Den økonomiske strategi er vigtig, idet en bæredygtig økonomi er fundamentet for en fortsat udvikling af kommunen.

Udover den økonomiske politik er økonomistyringsretningslinjerne med til at danne strategien for økonomistyringen. Retningslinjer beskriver blandt andet, at alle udvalg skal lægge et budget i balance og ved udsigt til budgetoverskridelser skal udvalget iværksætte tiltag, der sikrer, at budgettet for udvalget kan overholdes.

I tabellen nedenfor kan Næstved Kommunes resultat for 2020 ses.

Næstved Kommunes resultat for 2020

Resultatopgørelse +=underskud/udgift -=overskud/indtægt	Oprindeligt budget 2020	Korrigeret budget 2020	Regnskab 2020	Afvigelse opr. budget	Afvigelse korr. budget
Driftsindtægter					
Skat/tilskud udligning	-5.297.931	-5.429.415	-5.425.068	-127.137	4.347
Nettodriftsudgifter (ekskl. forsyning og ældreboliger)					
Serviceudgifter	3.489.542	3.568.191	3.477.799	-11.742	-90.392
Overførselsudgifter	1.130.128	1.168.650	1.160.175	30.047	-8.476
Forsikringsledige	141.610	184.610	186.533	44.923	1.923
Aktivitetsbestemt medfinansiering	359.300	386.099	356.079	-3.221	-30.020
Den centrale refusionsordning	-25.075	-26.475	-33.980	-8.905	-7.505
Feriefond	0	5.698	0		
Nettodriftsudgifter i alt	5.095.504	5.286.773	5.146.606	51.102	-140.167
Renter (ekskl. ældreboliger)	3.013	2.109	3.032	19	923
Resultat af ordinær drift	-199.415	-140.533	-275.430	-76.015	-134.897
Nettoanlægsudgifter (ekskl. forsyning og ældreboliger)					
Øvrig anlæg	156.150	316.248	161.553	5.403	-154.695
Anlæg i alt					
Resultat af skattefinansierede område	-43.265	175.715	-113.877	-70.612	-289.592
Optagne lån	-51.750	-59.408	-50.908	842	8.500
Afdrag på langfristet gæld (ekskl. ældreboliger)	83.192	82.865	82.873	-320	7
Indskud i landsbyggefonden					
Øvrige finansforskydninger	-3.437	20.467	-25.113	-21.676	-45.580
Samlet balance på det skattefinansierede område	-15.259	219.640	-107.025	-91.766	-326.665
Resultat af det brugerfinansierede område	1.797	1.797	-1.384	-3.181	-3.181
Resultat af Ældreboliger	202	202	-5.363	-5.564	-5.564
Resultat i alt	-13.261	221.638	-113.772	-100.512	-335.410

Næstved Kommune har overskud på 275,4 millioner kroner på driften

Næstved Kommune kom ud af 2020 med et overskud på den ordinære drift på 275,4 millioner kroner mod et budgetteret overskud på 199,4 millioner kroner. Resultatet opfylder dermed Byrådets mål om et overskud på den ordinære drift på minimum 190 millioner kroner.

Ordinær drift er resultatet af kommunens skatte-, tilskud/udlignings- samt driftsindtægter/refusioner fratrukket kommunens samlede driftsudgifter til f.eks. skoler, daginstitutioner, ældre, handicappede, arbejdsmarked, sundhed, veje, miljø, administration mv.

Det ordinære driftsresultat er 76,0 millioner kroner bedre end det oprindelige budget og 134,9 millioner kroner bedre end det korrigerede budget.

Hovedårsagen til det markant forbedrede driftsresultat er, at kommunens virksomheder og centre har foretaget en stor opsparring i løbet af året. Det har medført, at der er store overskud, der er overført til 2021.

Arbejdsmarkedsområdet har overskud på 12,4 millioner kroner. Det er et tilfredsstillende resultat i et år som dette, hvor mange virksomheder har været udfordret af coronanedlukningen med afskedigelser og dermed flere med behov for Jobcentrets ydelser som konsekvens. Staten har dog kompenseret området for de store ekstraudgifter, der har været som følge af mange nyledige i løbet af året.

Landets kommuner har generelt brugt mindre på arbejdsmarkedsområdet end den kompensation, som kommunerne har fået. Der er derfor en forventning om en efterregulering af kommunernes bloktilskud i 2021, hvor en del af pengene skal betales tilbage. En del af kompensationen er reserveret til denne efterregulering.

Serviceudgifterne ligger under det budgettede

Budgettet for 2020 var vedtaget med serviceudgifter på 3.489,5 millioner kroner. Serviceudgifterne har i regnskabet været på 3.477,8 millioner kroner, hvilket er et realiseret overskud på serviceudgifter på 11,7 millioner kroner i forhold til oprindeligt budget. Hvis kommunerne under ét overskrider den samlede ramme på serviceudgifter, vil alle kommuner blive trukket forholdsmæssigt i bloktilskud året efter. Derfor har alle kommuner en fælles interesse i samlet at overholde denne ramme. Serviceudgifter er de samlede nettodriftsudgifter eksklusive udgifter til f.eks. arbejdsmarkedsoverførsler og aktivitetsbestemt medfinansiering af sygehus- og sundhedsvæsenet.

Den seneste foreløbige opgørelse fra KL viser, at kommunernes regnskabsresultat for 2020 har et overskud på cirka 3,0 milliarder kroner på serviceudgifterne; mens anlægsudgifterne viser et underskud på cirka 3,0 milliarder kroner. Der blev i foråret 2020 opfordret til, at kommunerne fremrykkede anlæg fra budget 2021 og budget 2022 blandt andet for at holde økonomien og beskæftigelsen i gang under corona. Det store merforbrug på anlæg indikerer, at denne fremrykning er sket.

Coronakompensation fra staten – fordelt til virksomheder og fagområder

Næstved Kommune har som led i corona-epidemien fået 19,2 millioner kroner fra staten som kompensation for coronaudgifter på serviceområderne. Ifølge økonomiaftalen er det givet til de opgjorte mer- og mindreudgifter som følge af COVID-19, som kommunerne vurderede pr. 10. maj 2020.

For at kunne fordele kompensationen fra staten er der i forbindelse med udarbejdelse af budgetkontrollen pr. 1. september 2020 indhentet bud på mer- og mindreudgifter til corona for hele 2020 for kommunens virksomheder og fagområder. Der er indmeldt netto coronaudgifter på 19.253.000 kroner. Det dækker over, at der er nogle, der har haft nettobesparelse som følge af corona-epidemien og andre har haft nettoudgifter. Alle er blevet bedt om både at medregne merudgifter og besparelser som følge af, at man ikke har gennemført normalt aktivitetsniveau.

Det er besluttet at give alle fuld kompensation for corona-udgifterne, hvilket også indebærer, at dem der har netto mindreudgifter skal aflevere budget svarende til deres nettobesparelse. Den samlede kompensation, som Byrådet har givet til kommunens virksomheder og centre, svarer til det beløb, som vi har fået fra staten.

Revurdering af den coronakompensation, der er uddelt i Næstved Kommune i 2020 og etablering af coronapulje til fordeling i 2021

Samtidig med fordelingen af den samlede kompensation er det besluttet, at administrationen i forbindelse med regnskabsafslutningen vurderer, om der er nogle områder/virksomheder, der har fået mere i coronakompensation end de havde brug

for. Revurderingen har betydet, at der bliver trukket 25 % af coronakompensationen tilbage til en coronapulje for 2021.

Der er samtidig en vurdering af, at der har været en generel besparelse på driften som følge af et meget specielt år med corona. Kommunens centre og virksomheder har sparet unaturligt meget op i 2020. En del af opsparingens skyldes besparelser på grund af corona. Der er ikke sket så stor en opsparing i de seneste 7 år. Og der har ikke været nogle andre generelle forhold i 2020, som skulle få alle virksomheder til at spare op. Det kunne for eksempel være en generelt dårlig økonomi i Næstved Kommune eller en lav likviditet. Det er sandsynligvis mange små forhold, som giver opsparingen. Og fordi det består af mange små forhold, er det ikke synligt for virksomhederne, at der er tale om besparelser pga. corona og derfor er det heller ikke meldt ind. Byrådet har besluttet, at virksomhedernes budgetter bliver reduceret med 0,25 %. Pengene lægges i en coronapulje for 2021.

Derudover er der foretaget en revurdering af den coronakompensation, der er givet til fagområderne og også her vil der være et beløb, der føres tilbage til coronapuljen.

Den samlede coronapulje til fordeling i 2021 udgør efter revurdering af coronakompensationen til både virksomheder og fagområder 13.328.420 kroner. Byrådet fordeler puljen i løbet af 2021.

Kommunen har gennemført anlæg for 161,6 millioner kroner

De samlede anlægsudgifter er med 161,6 millioner kroner i 2020 lidt højere end det oprindeligt budgetterede anlægsniveau på 156,2 millioner kroner. Det skyldes blandt andet, at der er fremrykket anlæg fra 2021 og 2022 til 2020 som led i at sætte gang i hjulene under corona epidemien. Der er i alt fremrykket anlægsprojekter for 29,1 millioner kroner.

Der er i marts 2020 overført uforbrugte anlægsmidler fra budget 2019 til budget 2020 og givet bevillingsændringer ved årets budgetkontroller, så det korrigerede budget for 2020 udgør 316,2 millioner kroner. Der er dermed brugt 154,7 millioner kroner mindre end det korrigerede budget. Det skyldes primært udskudte projekter, som bl.a. byggemodning, ny svømmehal, vådområdeprojekter samt plads og opholdstrappe ved Kvægtorvet.

Kommunen har haft renteudgifter på 3,0 millioner kroner

Der var oprindeligt budgetteret med nettorenteudgifter på 3,0 millioner kroner. Der har været afholdt nettorenteudgifter for 3,0 millioner kroner og dermed har kommunen nøjagtig haft udgifter svarende til det oprindeligt budgetterede.

Gennemsnitslikviditeten udgør 577,7 millioner kroner ved udgangen af 2020 – og den stiger i 2021

Ses alle udgifter og indtægter under ét, kan Næstved Kommunes resultat for 2020 opgøres til et overskud/ændring af likviditeten på 113,8 millioner kroner mod et oprindeligt budgetteret overskud på 13,3 millioner kroner.

Årsagen til, at det realiserede overskud er væsentligt bedre end oprindeligt budgetteret, skyldes primært overskud på drift, anlæg og ældreboliger.

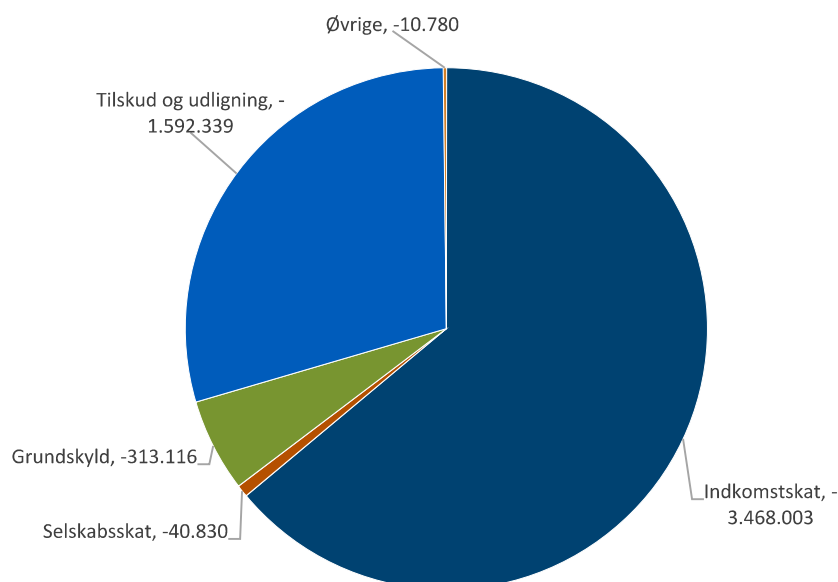
Kassebeholdningen pr. 31. december 2020 blev 358,2 millioner kroner. Det er en forbedring på 113,4 millioner kroner siden 31. december 2019.

Kommunens gennemsnitslikviditet var på 577,7 millioner kroner ved udgangen af 2020. Det er en pæn høj kassebeholdning, som primært skal bruges til at dække de store overskud på cirka 295 millioner kroner, der budgetmæssigt er overført fra 2020 til 2021 på drift og anlæg. Det betyder samtidig, at byrådets økonomiske mål om en gennemsnitslikviditet på minimum 350 millioner kroner er opfyldt. Gennemsnitslikviditeten forventes at stige i løbet af 2021. Den er steget til 600,7 millioner kroner med udgangen af februar. Gennemsnitslikviditeten forventes at være ca. 604 millioner kroner ved udgangen af 2021. Den forventes til gengæld at falde til under 500 millioner kroner ved udgangen af 2022.

Hvor kommer pengene fra?

Næstved Kommunes indtægter består af henholdsvis finansieringsindtægter samt drifts- og anlægsindtægter. Finansieringsindtægterne er skatteindtægter som indkomstskat, selskabsskat og ejendomsskat samt indtægter fra tilskuds- og udligningsordninger. Drifts- og anlægsindtægter er blandt andet brugerbetaling for dagtilbudspladser, entreindtægter fra svømmehaller, betaling for kurser, salg af bygninger og ikke mindst refusioner fra staten, som eksempelvis dækker en del af udgiften til førtidspension, kontanthjælp og dagpenge til forsikrede ledige. Endelig har kommunen renteindtægter.

Næstved Kommunes finansieringsindtægter 2020, 1.000 kroner

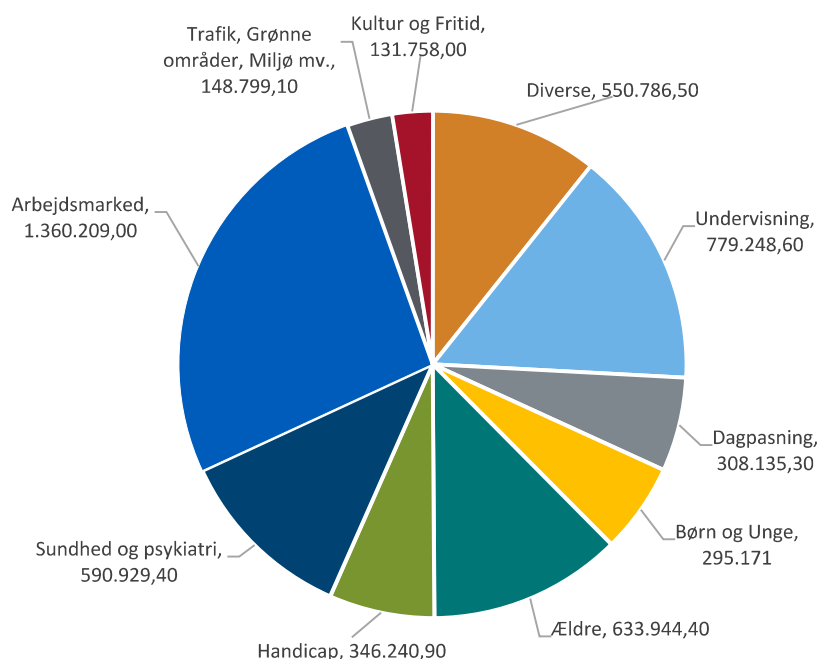
Diagrammet ovenfor viser, at kommunens finansieringsindtægter primært kommer fra indkomstskatter, som udgør 63,9 % af finansieringsindtægterne, mens tilskud og udligning udgør 36,1 % af finansieringsindtægterne.

Hvad bliver pengene brugt til?

Næstved Kommunes udgifter består af driftsudgifter og anlægsudgifter. Driftsudgifterne indeholder blandt andet udgifter til overførsler og udgifter til opretholdelse og udvikling af de serviceydelser, kommunen tilbyder borgerne, som eksempelvis dagtilbud, ældrepleje, genoptræning, undervisning i folkeskolen med videre. Anlægsudgifter består af udgifter til vedligeholdelse og forbedring af kommunens ejendomme, veje og naturområder, anskaffelse af nyt materiel, nyopførelse af bygninger eller nyanlæg af veje. Endelig har kommunen også renteudgifter.

I Næstved Kommunes regnskab indgår også forsyningsområdet, der sørger for renovation. Forsyningsområdet er udskilt fra kommunens øvrige aktiviteter, fordi det drives i et "hvile-i-sig-selv princip". Det betyder, at kommunen ikke på lang sigt må skabe over- eller underskud ved driften af forsyningsområdet, men kun opkræve borgerne, hvad der svarer til de udgifter, der afholdes ved renovationsopgaven. Der skelnes derfor i regnskabet mellem skattefinansierede aktiviteter og forsyningsområdet.

Næstved Kommunes nettodriftsudgifter 2020, 1.000 kroner

Note:

Diverse er en samlet opgørelse for Politikere, IT, Administration, Tværgående puljer, Jord og Bygninger samt Brand og Redning. Nettodriftsudgifter er inkl. forsyningsområdet med en indtægt på 1,384 millioner kroner

Diagrammet viser de enkelte områders nettodriftsudgifter for 2020, hvilket vil sige, at det er lavet på baggrund af driftsudgifter og -indtægter inklusive refusion fra staten.

Ud over nettodriftsudgifterne har kommunen haft nettoanlægsudgifter samt udgifter til afdrag og renter på lån.

Uddybende bemærkninger til de enkelte områder kan læses i afsnittet "Specielle bemærkninger" i bilagssamlingen til beretningen på naestved.dk.

Hvad sker der, hvis der er overskud eller underskud på et område?

Overordnet er der en forventning om, at de budgetter, der er afsat til de enkelte områder, bliver overholdt. Alligevel er der ofte enten et overskud eller et underskud på de forskellige områder.

Driftsbudgetterne bliver tildelt som henholdsvis virksomhedsrammer og driftsbudgetter til fagområderne. En virksomhedsramme er det budget, hver enkelt af kommunens virksomheder (f.eks. et bo- og naboskab, en skole, et ældrecenter mv.) bliver givet ved budgetårets start. Et driftsbudget til fagområdet er budget til et område, der går på tværs af virksomheder som fx anbringelser af børn og unge eller fællesudgifter på dagtilbuds- og skoleområdet.

På virksomhederne kan et overskud på op til 2 % af budgettet overføres til næste budgetår, hvor det kan anvendes, mens et underskud fuldt ud bliver overført til næste budgetår, hvor det skal afdrages helt eller delvist.

Overskud på driftsbudgetter på fagområderne kan overføres til året efter. Der er dog ingen automatik i overførsel af overskud. I tilfælde af, at der bevilges overført et overskud skal udvalget som hovedregel afsætte beløbet som bufferpulje til at imødegå underskud på udvalgets område. Er der minimale usikkerheder på udvalgets område, kan beløbet disponeres, dvs. at der kan sættes nye aktiviteter i gang.

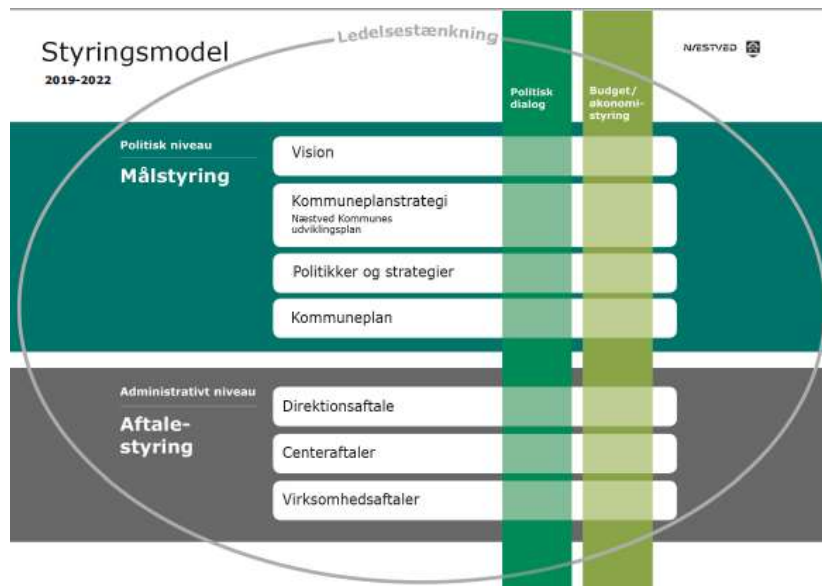
Der kan som hovedregel hverken overføres over- eller underskud på aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsudgifter og arbejdsmarkedsområdet.

Det er Byrådet, der træffer endelig beslutning om overførsel af underskud og overskud til næste år.

Styringsmodel

Næstved Kommunes styringsmodel kan karakteriseres som mål- og rammestyring. Med henblik på at sikre, at de politiske mål og rammer bliver omsat i den kommunale organisation, er mål- og rammestyningen suppleret med aftalestyring.

Der indgås aftaler på alle ledelsesniveauer – direktører, centerchefer og virksomhedsledere – i kommunen.